เทศน์อบรมพระสงฆ์และฆราวาส ณ ศาลาใหญ่วัดป่าบ้านตาด เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๖ [บ่าย]

เอาธรรมจักรเข้าไปผันหัวกิเลส

วันนี้เป็นวันประชุมพระสงฆ์ ส่วนมากเป็นคณะกรรมฐานมาจำนวนมากมาย ตามจังหวัดต่างๆ ส่วนมากจะเป็นภาคอีสาน ซึ่งมีพระกรรมฐานมากกว่าภาคอื่นๆ เนื่องจาก ภาคอีสานนี้มีต้นตอต้นลำอันสวยงามชุ่มเย็นและเลิศเลอประจำภาคนี้ เฉพาะอย่างยิ่งคือ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ซึ่งเป็นพระเพชรน้ำหนึ่งในสมัยปัจจุบัน ถ้าครั้งพุทธกาลก็เรียกว่า ท่านคือพระอรหันต์ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ที่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรอยู่ทางภาคอีสานเรื่อยมา จนกระทั่งบัดนี้ แล้วบรรดาลูกศิษย์ลูกหาผู้ใหญ่ท่านซึ่งได้รับการอบรมแล้วแผ่กระจาย อรรถธรรมออกไปสู่สถานที่ต่างๆ ทั่วภาคอีสานและประเทศไทยเราทุกๆ ภาค เป็นแต่ เพียงว่ามีมากมีน้อยต่างกัน ลูกศิษย์หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ รู้สึกจะกระจายไปทั่วประเทศไทย

วันนี้ท่านมาประชุมกันเป็นจำนวนมากมาย มุ่งหวังต่อการช่วยชาติบ้านเมือง ซึ่งเป็น น้ำใจของพระไม่จืดไม่จาง คือน้ำใจของพระผู้ทรงอรรถทรงธรรม มีความเมตตาสงสาร สงเคราะห์สงหาทุกกรณีที่จะควรทำได้ นี่เรียกว่าเมตตา เป็นจิตใจที่ชุ่มเย็นด้วยความ เมตตาสงสาร ไปสถานที่ใดประชาชนมีจิตใจอบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใสทั่วหน้ากันเพราะจิตใจ ท่านทรงธรรม มีความเมตตาเป็นพื้นฐาน ช่วยโลกได้ทุกวิถีทางที่อยู่ในขอบเขตกำลังวังชา ของท่านที่จะช่วยได้ วันนี้เป็นวันมหามงคลของพี่น้องทั้งหลาย ที่มีพระกรรมฐานจำนวน มากมาย ซึ่งท่านปฏิบัติอยู่ในป่าในเขาลำเนาไพร ไม่มีประมาณ ไม่ทราบว่าอยู่ที่ไหนบ้าง

เวลานี้ท่านมารวมบริจาค แสดงน้ำใจที่เป็นความสงสารต่อโลก ได้มาแสดงน้ำใจ โดยนำศรัทธาญาติโยมตามถิ่นฐานบ้านเรือนที่ท่านตั้งวัดตั้งวาและอาศัยอยู่ นำพี่น้อง ทั้งหลายที่เป็นลูกศิษย์ลูกหามาบริจาค ทางฝ่ายอาจารย์เป็นผู้นำมา ประชาชนจึงเต็มศาลา หลังนี้ ยังมากกว่าพระอีกเป็นไหนๆ ความเป็นมาทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าชาติไทยเราเป็นชาติ พระพุทธศาสนา จึงมีการช่วยเหลือกันอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย จากพระลงมาซึ่งเป็นต้นลำ อันสำคัญ ซึ่งให้ความร่มเย็นแก่สถานที่นั้นๆ ซึ่งท่านไปพักอยู่ทั่วๆ ไปหมด

วันนี้ท่านก็มา แล้วบรรดาประชาชนศรัทธาทั้งหลายที่อยู่ในที่ต่างๆ ตามวัดตามวา นั้นๆ ต่างท่านก็ต่างอุตส่าห์พยายามมาบริจาคทานตามกำลังความสามารถของตนทั่วหน้า กัน ในศาลาหลังนี้จึงเต็มไปด้วยคณะศรัทธาผู้ใจบุญใจกุศลมาสละทาน ตั้งแต่ผู้ใหญ่ถึงเด็ก ได้ให้ทานทั่วถึงกัน การให้ทานคือการเสียสละเพื่อส่วนรวม ส่วนรวมอันใหญ่หลวงก็คือ ชาติไทยของเรา ชีวิตจิตใจอยู่กับคำว่าชาติไทยเหมือนกันหมด จึงกระเทือนถึงกัน ทางได้ ทางเสียกระเทือนถึงกันหมด ชาติไทยของเราก็ได้ทราบกันมาโดยตลอดแล้วว่า จะล่มจมใน ไม่กี่ปีมานี้ จนกระทั่งถึงชาติไทยทั้งชาติมองหน้ากันไม่ทั่วถึง มองดูหน้าใดมีแต่ความ โศกเศร้าเหงาหงอย เหมือนหนึ่งว่าไม่มีหวังที่จะอยู่ค้างบนบกได้ นอกจากจะตกลงน้ำใน มหาสมุทรทะเลหลวงเท่านั้น ด้วยความทุกข์ความจน ความทรมานบีบบังคับ

ครั้นแล้วต่างคนต่างมีความรู้สึกตัว เบื้องต้นก็คือพระท่านนำพี่น้องทั้งหลายช่วย ชาติบ้านเมืองของตน แล้วก็ไม่พ้นที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องหลวงตาจนได้นั้นแหละ หลวงตาแต่ ก่อนก็อยู่เหมือนพระทั้งหลายทั่ว ๆ ไป ไม่เคยมาเกี่ยวข้องกับบ้านกับเมืองอะไร ความสุข ความทุกข์อะไรก็ให้เป็นเรื่องของบ้านเมืองไป หน้าที่ของเราซึ่งเป็นฝ่ายรักษาพุทธศาสนา และบำเพ็ญคุณงามความดี ทั้งการสั่งสอนประชาชนทั่วไปนั้น เราก็ถือเป็นภาระของเราโดย ลึกลับอยู่ภายในใจ แม้จะไม่ประกาศก็เป็นอยู่อย่างนั้น ด้วยอำนาจแห่งจิตเมตตาต่อโลกนั้น แล แล้วก็ได้ออกมาเป็นผู้นำของพี่น้องทั้งหลายจนได้นั้นแหละ

เมื่อเหตุการณ์กระทบกระเทือน พระทั่วประเทศไทย ประชาชนซึ่งเป็นพ่อแม่ของ พระทั่วประเทศไทยกระทบกระเทือน หม่นหมองไปตาม ๆ กันหมด ทั้งพ่อทั้งแม่ ทั้งลูกทั้ง หลาน จึงได้ช่วยกัน พ่อแม่ก็คือพี่น้องทั้งหลาย ลูกหลานก็คือลูกของพ่อของแม่ และเป็น พระเป็นเณรอยู่ตามวัดตามวาต่าง ๆ นี่เป็นลูกเป็นหลานของพี่น้องทั้งหลายทั้งนั้น ต่างคนก็ ต่างได้อุตส่าห์พยายามออกช่วยเหลือกัน ตั้งแต่บัดนั้นมาจนกระทั่งบัดนี้เป็นเวลาร่วม ๖ ปี นี้แล้ว ตั้งแต่หลวงตาได้อุตส่าห์พยายามตะเกียกตะกายเพื่อพี่น้องทั้งหลายทั่วประเทศไทย ของเรา โดยไม่เสียดายเรื่องร่างกายจะแตกจะดับไปเมื่อไร ไม่เป็นห่วงเป็นใยกับสิ่งเหล่านี้ เลย ยิ่งกว่าความเป็นห่วงพี่น้องชาวไทยทั้งชาติ ซึ่งจะหลั่งไหลลงไปทะเลหลวงด้วยความจน ของตนทั่วประเทศ

นี่เป็นห่วงมากจึงได้อุตส่าห์พยายามออกมา ก็พร้อมกันกับบรรดาพี่น้องทั้งหลายหาที่ยึดที่เกาะผู้พาดำเนินอยู่แล้ว พอหลวงตาเป็นผู้นำเท่านั้น พี่น้องทั้งหลายทั่วประเทศไทย เราต่างท่านต่างมีความยินดียิ้มแย้มแจ่มใส เดินตามรอยที่หัวหน้าพาเดิน ๆ การบริจาคมาก น้อยจึงเป็นไปตามหัวหน้าที่ประกาศก้องให้พี่น้องทั้งหลายทราบว่า เวลานี้เมืองไทยของเรา กำลังจน หายใจแขม่ว ๆ คน ๖๒ ล้านคนลมหายใจแทบจะไม่มี ต้องไปหายืมลมหายใจคน อื่นก็ได้ ดังที่เวลาจนตรอกมาก ๆ เพียงลมหายใจคนเดียวนี้ไม่พอ ต้องไปอาศัยลมหายใจคนอื่น หาหยิบหายืมเขาพอถูพอไถได้วันหนึ่ง ๆ ก่อนจะจมลงในทะเลหลวง นี่เรียกว่ายืม ลมหายใจ ยืมเงินยืมทองมาใช้ พอประทังชีวิตในวันหนึ่ง ๆ

จากนั้นต่างคนต่างก็ฟิตตัวเอง ดำเนินตามหัวหน้าที่ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่าช่วย ชาติของเราด้วยความรักชาติของตน แล้วบริจาคทานก็เต็มกำลังความสามารถเรื่อยมา นับตั้งแต่ทองคำ ดอลลาร์ เงินสด เป็นลำดับลำดามาตั้งแต่นู้นจนกระทั่งบัดนี้ ผลแห่ง ความรักชาติ ความเสียสละด้วยความพร้อมเพรียงสามัคคี ที่ก้าวเดินตามธรรม และครูบา อาจารย์ จึงปรากฏว่ากระเตื้องขึ้นมาเป็นลำดับลำดา เวลานี้ทองคำของเราที่ได้กำลังจะเข้าสู่ คลังหลวงอยู่เวลานี้ก็มี ที่เข้าแล้วก็มี รวมแล้วเป็นทองคำ ๘ ตันกว่าแล้ว ดอลลาร์เวลานี้ รวมแล้วก็ ๘ ล้านกว่า จะเข้าถึง ๑๐ ล้าน(ดอลล์) อยู่แล้ว

สำหรับเงินสดนั้นได้แยกไปซื้อทองคำเพียงสองพันล้านเท่านั้น นี่แยกมาซื้อทองคำ เพื่อเข้าสู่คลังหลวงอันเป็นลมหายใจของคนทั้งประเทศ จากนั้นก็แยกแยะไปตาม กิ่งก้านสาขา ดอก ใบ ทั่วประเทศไทย โดยการสงเคราะห์สงหาคนทุกข์คนจน ซึ่งอยู่ในข่าย แห่งความจำเป็น และคนทุกข์คนจนเกี่ยวกับความเจ็บไข้ได้ป่วย ไม่มียารักษา ไม่มีเงิน รักษาโรค เราก็ช่วยสงเคราะห์เรื่อยมา จากนั้นก็ก้าวเข้าในการสงเคราะห์เป็นส่วนใหญ่ ส่วนรวม คือสถานสงเคราะห์ โรงร่ำโรงเรียนไม่ทราบว่ากี่สิบหลัง มากต่อมาก เพราะการ ช่วยอันนี้เราไม่ได้ช่วยเฉพาะเวลาออกมาช่วยโลก เป็นนิสัยของวัดนี้ที่ช่วยโลกมาตั้งแต่เริ่ม สร้างวัด

จตุปัจจัยไทยทานมีมากน้อยเพียงใดเรามาช่วยโลกตลอด ทางวัดนี้ไม่เคยเก็บเงิน เก็บทองที่ไหนเลยตั้งแต่ต้นมา มีเท่าไรก็ช่วยเหลือพี่น้องเราทั่วประเทศอยู่ตลอดมาๆ นี่ก็ สร้างโรงร่ำโรงเรียนหลายสิบหลัง จากนั้นก็ที่ราชการต่างๆ ซึ่งมีอยู่ทั่วไป แล้วก็ทาง โรงพยาบาล เวลานี้ที่ได้เข้าช่วยแล้ว ๒๐๐ กว่าโรง ซึ่งพิสดารมากกว่าเพื่อน มีหลายแง่ หลายมุมที่จะต้องช่วยเหลือ นี่ละเงินจำนวนเหล่านี้นั้นมีตั้งแต่ออกไปตามกิ่งก้านสาขา ดอก ใบ ของคลังหลวงเรา ได้ช่วยพี่น้องทั่วประเทศ ทุกภาคได้ช่วยหมด นี่เงินสด ผลก็ปรากฏ กระเตื้องขึ้นมาๆ ทุกสิ่งทุกอย่างยิ้มแย้มแจ่มใส

ผู้เป็นเจ้าของในสถานที่บกพร่องแต่ก่อนก็เต็มตื้นขึ้นมา เจ้าของก็ดีอกดีใจ เช่น โรงพยาบาลไม่มีเครื่องไม้เครื่องมือ คนไข้วิ่งเข้าไปหาก็ไม่มีอะไรแก้ไขช่วยเหลือได้ เพราะ เครื่องมือไม่มี หมอก็ก้าวไม่ออก ทางวัดก็ช่วยเข้าไป เครื่องมือเครื่องใดขาด มีขาดเขิน บกพร่องตรงไหน ราคาถูกแพงถูไถกันไปตามกำลังทุกแห่งทุกหนไป นี่คือโรงพยาบาลที่ พิสดารอยู่มากกว่าที่อื่นใดทั้งนั้น จากนั้นก็สร้างตึก นอกจากเครื่องไม้เครื่องมือแล้วก็พวก รถพวกรา สร้างตึกให้ไม่ทราบว่ากี่ตึก แล้วก็ชื้อที่ ที่เห็นว่าคับแคบ โรงพยาบาลคับแคบ ซื้อขยายที่ให้บ้าง แล้วซื้อให้ทั้งที่หมดโรงพยาบาลยกไปตั้งใหม่เลยบ้าง

หลายแบบหลายฉบับสำหรับโรงพยาบาล แล้วมาขอแต่ละวัน ๆ แทบไม่เว้นวัน เข้า มาเกี่ยวข้องกับวัดป่าบ้านตาด ประหนึ่งว่าวัดป่าบ้านตาดนี้เป็นสำนักงบประมาณ เป็นมา เรื่อย ๆ อย่างนี้เรื่อยมา นี่ก็ออกจากสมบัติคือน้ำใจของพี่น้องทั้งหลายที่รักชาติ ก็รักทั่ว ประเทศชาตินั่นแหละ ไปเกิดเป็นประโยชน์กับสถานที่ใดเจ้าของก็ชุ่มเย็น สถานที่นั่นก็ชุ่ม เย็น ผู้บริจาคก็ได้บุญได้กุศลด้วย ไม่ใช่ว่าได้วัตถุขึ้นมาเป็นตึกรามบ้านช่อง เป็น

โรงพยาบาล เป็นรถเป็นรา เป็นสถานที่ของโรงพยาบาลแล้ว เจ้าของผู้บริจาคจะขาดทุนสูญ ดอกไปอย่างนั้นไม่มี วัตถุเหล่านั้นให้ทานแก่ส่วนรวม ส่วนบุญกุศลที่เราบริจาคเพื่อวัตถุ เหล่านั้นย้อนเข้ามาสู่ใจของเรา เรียกว่าเป็นบุญเป็นกุศล มหากุศลไม่มีประมาณ จากการ บริจาคสิ่งเหล่านั้น

และพูดตามหลักธรรมชาติแล้ว สิ่งที่เราบริจาคให้สร้างขึ้นมานั้น เช่น โรงร่ำ โรงเรียน โรงพยาบาล โรงเหล่านี้ไม่ได้ไปตกนรก โรงเหล่านี้ไม่ไปขึ้นสวรรค์ชั้นพรหม เรา ผู้สร้างต่างหากเป็นผู้จะได้ของดิบของดีนี้ อาศัยของดีนี้เป็นเครื่องหนุนเข้าสู่ความดิบความ ดี คติที่เหมาะสม ตั้งแต่พื้นเพแห่งมนุษย์นี้ไปแล้วก็ขึ้นสวรรค์ชั้นพรหม เสวยอาหารทิพย์ สมบัติทิพย์ สถานที่อันเป็นทิพย์ ตามขั้นภูมิแห่งบุญกุศลของตนที่สร้างไว้มากน้อย ก็ไป เกิดในสวรรค์ชั้นนั้น ๆ ซึ่งมีหลายชั้น ให้พอเหมาะสมกันกับคุณงามความดีของแต่ละท่านที่ ได้สร้างเอาไว้

เพราะฉะนั้นบรรดาเทวบุตรเทวดาทั้งหลายจึงอยู่ในชั้นสวรรค์ต่าง ๆ กัน ทุกสิ่งทุก อย่างการเสวย การอยู่ ของทิพย์ทั้งหลายมีมากมีน้อย มีความสุขความสบายต่างกันเป็น ลำดับลำดา เพราะอำนาจแห่งกุศลของตนที่สร้างไว้แล้วตั้งแต่มนุษย์เรานี้แหละ ไปเป็น สมบัติทิพย์รออยู่บนสวรรค์ทุกชั้นแห่งสวรรค์ ที่เจ้าของเป็นผู้สร้างไว้แล้ว ควรแก่สวรรค์ชั้น ใด บุญกุศลที่ได้นี้จะนำเจ้าของผู้ให้ทานนั้นไปสู่สวรรค์ชั้นนั้น ๆ และเสวยสมบัติทิพย์ของ ตนที่ได้สร้างไว้แล้วแต่เมืองมนุษย์เหมือนกันหมด ผู้มีบุญมากขึ้นไป ก็เลื่อนขึ้นไปชั้น พรหม พรหมโลกมีถึง ๑๖ ชั้น นี่ก็ตามฐานะของผู้ที่จะไปเสวยผลอยู่ในพรหมโลกชั้นนั้น ๆ มีบุญมีกุศลหนักเบามากน้อยต่างกัน ก็ไปเกิดและเสวยผลมากน้อยต่างกันอยู่เช่นเดียวกัน

จากนั้นบุญกุศลทั้งหลายที่เราสร้างอยู่ไม่หยุดไม่ถอย เพิ่มพูนขึ้นเป็นลำดับลำดาเลย สวรรค์ไป เลยพรหมโลกไป จนกระทั่งถึงนิพพาน ดับทุกข์โดยประการทั้งปวงโดยสิ้นเชิง ตลอดไป ไม่มีคำว่า อนิจุจ ทุกข์ อนตุตา จะเข้าไปเกี่ยวข้องในเมืองนิพพานนั้นได้เลย เรียกว่าเมืองนิพพานก็ได้ มหาวิมุตติ มหานิพพาน หรือธรรมธาตุก็ได้ นี่เรียกว่าสถานที่ดับ ทุกข์โดยประการทั้งปวง จากความดีของเราที่ได้สร้างมามากน้อย ท่านจึงได้สอนไว้ พระพุทธเจ้าท่านทรงนิพพาน ทุกสิ่งทุกอย่างทรงผ่านไปหมดแล้ว การขึ้นลงสวรรค์ชั้น พรหมไม่มีใครเกินโพธิสัตว์ ที่ได้สร้างคุณงามความดีแล้วก็ไปเกิดในสวรรค์ชั้นนั้น ๆ ควร แก่กาลเวลาแล้วก็ลงมาสร้างบารมี

เมื่อสร้างพอสมควรแล้ว สิ้นอายุขัยแล้วก็ไปเกิดสวรรค์ชั้นนั้นๆ อยู่อย่างนี้ แล้วก็ลง มา แล้วขึ้นลงๆ เหมือนเราขึ้นลงบันได้บ้านนี้แล ระหว่างสวรรค์ พรหมโลก กับแดนมนุษย์ ที่พระโพธิสัตว์ท่องเที่ยวไปมาด้วยการสร้างบารมีมาตลอด ผลสุดท้ายบารมีเต็มแล้วก็เสด็จ ออกทรงผนวช ตรัสรู้เป็นศาสดาเอกของโลกขึ้นมา นี่พระพุทธเจ้าทรงบรรจุไว้เรียบร้อย แล้ว มหาวิมุตติก็ดี มหานิพพานก็ดี ธรรมธาตุก็ดี ที่สิ้นทุกข์โดยประการทั้งปวง ที่สัตว์เกิด แก่ เจ็บ ตาย ตลอดมานั้นก็ดี พระองค์ปัดหมด ความทุกข์ไม่มี

กฎอนิจฺจ๋ ทุกฺชํ อนตฺตา เปลี่ยนแปลงแปรปรวนไปอย่างโลกทั่ว ๆ ไปอย่างนี้ ไม่ มีในนิพพาน นิพพานสิ้นสุดยุติตั้งแต่ขณะท่านตรัสรู้ปึ้งขึ้นมา พระอรหันต์ก็บรรลุธรรมปึ้ง ขึ้นมา ทราบทันทีเลยว่าพ้นแล้วจากแดนแปรปรวน แดน ทุกฺชํ อนิจฺจํ อนตฺตา ถึงแล้วซึ่ง พระนิพพาน เรียกว่าเมืองเที่ยงตรง เที่ยงไปตลอดอนันตกาล ไม่มีคำที่ว่าจะโยกย้ายผัน แปรไปไหนอีกเลย แม้ขณะหนึ่งก็ไม่มีในแดนนิพพาน จึงเรียกว่าเป็นแดนแห่งความเลิศ เลอของท่านผู้บรรลุธรรมอันเลิศเลอแล้วสถิตอยู่ในสถานที่นั้น ผู้อื่นผู้ใดไม่สามารถจะไป อยู่ในสถานที่นั้นได้ นอกจากผู้สิ้นกิเลสโดยสิ้นเชิงแล้วเท่านั้น นี่ก็คือการสร้างบุญสร้างกุศล

พระพุทธเจ้าเป็นจอมปราชญ์ฉลาดแหลมคม และเป็นนักสร้างความดีทั้งหลาย ไม่มี ใครเกินพระโพธิสัตว์แต่ละพระองค์ ๆ กล้าเสียสละ กล้าได้กล้าเสีย กล้าเป็น กล้าตาย ทุกข์ ยากลำบากเข็ญใจประการใด พระโพธิสัตว์จะไม่ท้อถอยอ่อนแอง่าย ๆ เลย บึกบึนจนถึง ที่สุดไปตลอด จนกระทั่งพระบารมีแก่กล้าแล้วเป็นศาสดา ทรงอรรถธรรมอันเลิศเลอ แล้ว นำอรรถธรรมอันเลิศเลอนั้นมาเป็นแนวทางของพวกเราทั้งหลาย เพื่อให้ได้ไต่เต้าไปตาม แนวทางแห่งการไต่เต้าไปเพื่อมรรค ผล นิพพาน ที่สิ้นทุกข์โดยสิ้นเชิงนั้นคืออะไร คือการ ให้ทาน มีมากมีน้อยให้แบ่งสันปันส่วน แบ่งกิน แบ่งทาน แบ่งใช้แบ่งสอยไปแล้วก็แบ่ง ทาน ๆ อันนี้ให้เป็นคู่เคียงกันไป

อย่าหึงหวงไว้ใช้แต่ประโยชน์สำหรับร่างกายโดยถ่ายเดียว ซึ่งอายุของมันไม่ได้นาน นัก พอถึงกาลเวลาแล้วคนทุกข์คนจนก็ตายได้ คนมั่งมีศรีสุขก็ตายได้ คนตระหนี่ถี่เหนียวก็ ตายได้ คนจิตใจกว้างขวางมีบุญมีกุศลมากก็ตายได้ เป็นแต่เพียงว่าตายแล้วที่พึ่งที่ยึด ที่ เกาะนั้นต่างกัน ผู้ไม่มีบุญมีกุศลเลยเกิดภพใดชาติใดเจอตั้งแต่ความทุกข์ ความทรมาน แม้ในภพของสัตว์ก็เป็นสัตว์ที่ทุกข์ทรมาน ไปเป็นภพเป็นชาติใดมีแต่ภพชาติที่ทนทุกข์ ทรมาน กลายไปเป็นเปรตเป็นผีเสียอย่างนั้น ๆ

นี่เพราะความชั่วที่ตนเพลินทำตั้งแต่มีชีวิตอยู่โดยไม่ฟังเสียงอรรถเสียงธรรม ว่าบุญ ว่าบาป ดีชั่วประการใด มีตั้งแต่ความทะเยอทะยาน ทำไปตามความอยากความ ทะเยอทะยาน ด้วยการทำชั่วเสียทั้งนั้น ครั้นเวลาผลกลับมาแล้วมาเป็นภัยต่อเราเอง เกิด ในสถานที่ใดมีแต่ความทุกข์ จะว่าใครมาให้ความทุกข์ความทรมานแก่เราไม่ได้ ต้องเป็น เรื่องของเราเองเป็นผู้รับเคราะห์ ความทุกข์ความทรมานอันเป็นผลที่เกิดจากความชั่วนั้น ด้วยกัน ท่านจึงสอนให้ละความชั่ว ให้อดให้ทนเอา ความชั่วไม่ใช่ของดี อยากทำก็ให้ฝืน มัน นี่เรียกว่าสร้างความดี กีดกันความชั่ว ไม่ให้รั่วไหลเข้ามาสู่กาย วาจา ใจของตน ซึ่งจะ

ทำให้หลวมตัวเข้าไปทำความชั่วแล้วโกยทุกข์ โกยฟืน โกยไฟเข้ามาเผาตน จอมปราชญ์คือ พระพุทธเจ้าท่านทรงทราบทุกสิ่งทุกอย่าง แล้วมาสอนสัตว์โลกด้วยความถูกต้องแม่นยำ

ให้สร้างคุณงามความดีเสมอ ไม่ว่าอยู่บ้านนอกในเมือง อยู่ที่ไหนเราพึ่งกรรม อาศัย กรรมเหมือนกันหมด อยู่บ้านนอกก็อยู่ด้วยกรรม อยู่ในเมืองอยู่ด้วยกรรม แม้แต่แดน สวรรค์ พรหมโลก ยังอยู่ด้วยบุญด้วยกรรม นอกเหนือไปจากผู้ที่พ้นไปแล้วถึงนิพพานนั้น เหนือหมด ผู้นี้นอกเหนือเรื่องกฎอนิจุจ์ ทุกุข์ อนตุตา บุญ-บาปทั้งหลายนี้เข้าไม่ถึงเลย พ้นไปหมดแล้ว นอกจากนั้นอยู่ใต้อำนาจแห่งกรรมด้วยกัน จงพยายามทะนุถนอมบำรุง กรรมของตนด้วยดี โดยการสร้างคุณงามความดี

เราไม่ได้เป็นเศรษฐี มีเงินกี่บาทให้แบ่งสันปันส่วนว่าส่วนนี้สำหรับครอบครัวเหย้า เรือน ส่วนนี้สำหรับความจำเป็นในแง่นั้น ๆ เช่น เจ็บไข้ได้ป่วยจะได้อาศัยสิ่งเหล่านี้ชื้อหยูก ซื้อยาเข้ามาแก้ไขเปลี่ยนแปลงพอให้ดีขึ้นไป บรรเทาทุกข์ไปเป็นลำดับ ส่วนนี้เราแบ่งไว้ สำหรับสมบัติของใจ เป็นอาหารของใจ เครื่องหล่อเลี้ยงจิตใจ คือการให้ทาน เราให้ทาน มากน้อย นี้แลคือเสบียงที่จะไปเป็นทิพย์ในภพหน้าชาติหน้าออกไปจากเราผู้ทำเอง ให้ พยายาม อย่าให้กิเลสเข้ามาจับจองสมบัติของเราไปเสียทั้งหมด แล้วสร้างตั้งแต่ความชั่ว เอาสมบัติเหล่านี้ไปถลุง ไม่เกิดประโยชน์ แล้วยังเกิดโทษเอาไฟมาเผาตัวอีกด้วยความหลง กลของกิเลส ให้พากันแบ่งสันปันส่วนด้วยดี

เรามีสมบัติมากน้อยตามกำลังของเรา อันนี้แบ่งสันปันส่วนเพื่อทาน วันหนึ่ง ๆ อย่า ให้ขาด พระท่านมาบิณฑบาตเราได้ข้าวปั้นสองปั้นก็เอา ทัพพีสองทัพพี ได้หมกได้ห่อ เป็น พริกเป็นแจ่วเราก็ทานกันไป ทานไปแล้วบุญกุศลจะย้อนเข้ามาสู่ตัวของเราเอง ส่วนหยาบ คือวัตถุสิ่งของไทยทานที่เราทานไปแล้วนั้น ท่านก็เอาไปเยียวยาธาตุขันธ์ของท่านตามเวลา ที่มีชีวิตอยู่เท่านั้น ไม่นอกเหนือไปจากนั้น ส่วนบุญกุศลนี้ยังนอกเหนือไปจากนั้นอีก คือเรา ให้ทานแล้ว เราตายไปแล้วบุญกุศลนี้ไม่เป็นของตาย ติดแนบกับใจ และพยุงจิตใจให้ไปสู่ สถานที่ดี คติที่พึงหวังทุกภพทุกชาติไป

หากจะไปเกิดในแดนใดที่เป็นภพต่ำ ภพต่ำนั้นเราก็ยังมีสูงกว่าคนที่มีบาปกว่าเรา เป็นสัตว์เราก็เป็นสัตว์ที่มีความสุขกว่าสัตว์ประเภทอื่น ๆ ที่เขาไม่ได้ทำความดีเหมือนเรา ไปทางดีก็ดีขึ้นไปเรื่อย ๆ อย่างนี้ นี่คือบุญกุศลติดแนบกับใจ ใจไม่เคยตาย ขอให้ท่าน ทั้งหลายจำไว้ทุกหัวใจ ใจนี้ไม่เคยมีป่าช้า การไปเกิดที่นั่นที่นี่คือใจออกจากร่างนี้ที่มันหมด สภาพแล้วเรียกว่าตาย ออกจากสภาพนี่แล้วไปสู่สภาพนั้น ร่างนั้น ๆ ภพนั้นภพนี้ต่อไปนั้น ไปด้วยอำนาจแห่งบุญแห่งบาปทั้งนั้น ถ้าผู้มีบาปจะพาไปทางเสียหายซึ่งเป็นสิ่งที่ใครไม่ ปรารถนาเลย ได้รับความทุกข์ความทรมานเต็มภพเต็มชาติตลอดไปในภพนั้น ๆ

ถ้าเป็นความดิบความดีที่เราได้อุตส่าห์สร้างไว้แล้วตั้งแต่ภพนี้ชาตินี้ ไปเกิดภพใด ชาติใดจะมีความสมหวัง ๆ ตามสนองเราไปทุกภพทุกชาติ จนกระทั่งถึงสมหวังอย่างยิ่งคือ พระนิพพาน เพราะอำนาจแห่งการให้ทาน นี่ละการให้ทานจึงไม่ใช่ของเล็กน้อย อยู่ในโลก นี้ก็เฉลี่ยเผื่อแผ่ความสุข ความยิ้มแย้มแจ่มใสต่อกันจากการให้ทานทั่วหน้ากัน ไปโลกหน้า ก็เป็นเช่นนั้น เราอยู่นี้เป็นมนุษย์ด้วยกันต้องพึ่งพิงอิงอาศัยกันตลอดทั่วโลกดินแดน ใคร จะปราศจากการเสียสละต่อกันนี้ไม่ได้ ต้องมีการเสียสละ การแบ่งน้ำใจต่อกัน

เราแบ่งน้ำใจจากวัตถุที่ได้สละให้เขา เขาตอบรับเราด้วยน้ำใจที่ยิ้มแย้มแจ่มใส นอกจากนั้นเขายังเห็นบุญเห็นคุณเราอีก จนกระทั่งวันตายบางรายไม่มีลืมเลย เพราะความ ดีของเราฝังลึกในจิตใจเขา จากความยิ้มแย้มแจ่มใสในท่าทางกิริยาอาการต่างๆ มีใบหน้า เป็นต้นแล้ว ยังมีความยิ้มแย้มแจ่มใสอย่างซาบซึ้งภายในจิตใจเขาตลอดไป เรียกว่าเห็น บุญเห็นคุณเราจนกระทั่งวันตายไม่ลืม นี่คืออำนาจแห่งความดีที่เกิดขึ้นจากการให้ทาน การเสียสละ เป็นบุญเป็นกุศลทั้งนั้น ให้ทานแก่สัตว์ก็เป็นบุญจากการให้ทานของสัตว์ ไม่ใช่ จะให้สัตว์แล้วไม่มีบุญ ได้ด้วยกันตามขั้นตามภูมิของผู้ที่จะรับการสงเคราะห์สงหาเราได้ เป็นบุญเป็นกุศล เป็นความดีงามตลอดมา

มนุษย์ทั้งหลายจึงอยู่ด้วยกันด้วยความเสียสละ จอมปราชญ์ทั้งหลายทรงสรรเสริญ ยิ่งนักก็คือการให้ทาน บารมีของพระพุทธเจ้าขึ้นต้นก็คือว่าทานบารมี ต้องมีการให้ทาน เป็นพื้นฐาน เป็นนักเสียสละเป็นพื้นฐานแห่งการก้าวเดินด้วยโพธิญาณ เพื่อตรัสรู้ในภพ หน้าชาติหน้า มีความกว้างขวางทุกอย่าง บรรดาพระโพธิสัตว์จะเป็นนักเสียสละตลอดไป ต้องยอมเสียเปรียบตลอด อยู่กับบริษัทบริวาร บริษัทบริวารทุกข์จนข้นแค้นประการใด หัวหน้าคือโพธิสัตว์นั้นจะเสียสละความสมบูรณ์พูนผล หรือความสุขของตนเฉลี่ยลงไปหาผู้ ทุกข์ผู้ร้อนให้มีความสุขขึ้นมาโดยลำดับ ดีไม่ดีบางครั้งเจ้าของอด บริษัทบริวารพอประทัง ชีวิตไป เจ้าของอดทรมาน มีมากต่อมากในนิสัยของโพธิสัตว์ซึ่งเป็นนักเสียสละ ให้เรานำมา เป็นคติ

เราไม่ได้เป็นขนาดนั้นก็ขอให้มีนิสัยใจคอเห็นแก่กันและกัน มนุษย์เราเห็นหน้ากัน พึ่งกันแล้ว ไม่ใช่แต่เพียงว่าเห็นหน้ากันเห็นเฉยๆ ความพึ่งพิงมีอยู่ในจิตใจของมนุษย์เรา ทั่วหน้ากัน หวังพึ่ง ไม่มีใครที่จะอยู่โดดเดี่ยวคนเดียวได้ เช่น อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ เรา พึ่งตนเองไม่ต้องพึ่งผู้ใดอย่างนี้ไม่ได้ พึ่งกันทั้งนั้นแหละ เกี่ยวโยงกันไปหมด นี่ล่ะทานจึง เป็นธรรมชาติที่กว้างขวาง ทำโลกให้ร่มเย็นเป็นสุข อยู่ด้วยกันด้วยความสนิทสนมกลมกลืน พึ่งเป็นพึ่งตายกันอย่างแนบสนิทภายในจิตใจ โดยไม่ต้องเรียกหาชาติ ชั้น วรรณะ ฐานะสูง ต่ำ อยู่ในป่า ในเขา ในดง ในผา ในพงอะไรก็ตาม ความดีนี้เป็นเครื่องประกาศเป็นความดี

ตลอดไป อยู่ในป่าคนดีก็เป็นที่ชมเชย เป็นคนดีตลอด เข้าอยู่ในบ้านในเมือง ที่ชุมนุมชน หรือฐานะใด คนดีต้องเป็นคนดีไปตลอด ไม่เคยแพ้อะไรเลย

สำหรับคนชั่วอยู่ที่ไหนก็ชั่ว มันตรงกันข้าม อยู่ที่ไหนก็ชั่วไปหมด เดือดร้อนไปหมด จึงต้องให้พากันกำจัดความเห็นแก่ตัว ให้ส่งเสริมความเห็นแก่เพื่อนแก่ฝูงด้วยความ เสียสละ ควรจะช่วยเหลือแบบใดให้ช่วยเหลือกัน เสียสละลงไป เรายื่นอะไรให้เขา เขามี ความยิ้มแย้มตอบรับเราทันที ๆ เราให้ไปก็ด้วยความสงสาร การตอบรับของเขาก็คือความ ยิ้มแย้มแจ่มใส ยินดี แม้ที่สุดเด็กเรายื่นขนมให้เด็กอย่างนี้ เด็กยังมองหน้าเรา แล้วรับขนม ไปด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส ยิ่งเป็นผู้ใหญ่อยู่ด้วยกันทั่วโลกทำไมจะไม่เห็นบุญเห็นคุณกัน นี่ละการสร้างความดีด้วยการให้ทานเป็นผลอย่างนี้ ขอให้พี่น้องทั้งหลายได้ยึดนี้ไปเป็น หลักนิสัย ปัจจัยต่อกัน อยู่ร่วมกันไม่ว่าบ้านนอกในเมือง อยู่ที่ไหนให้แสดงน้ำใจนี้ต่อกัน เสมอไป จะมีความสงบร่มเย็นไม่ว่าที่ไหนทั่วดินแดนจากการเสียสละนี้ นี่ก็ได้พูดให้ฟัง นี่ละพระพุทธเจ้าท่านเป็นนักเสียสละ

เรื่องศีลเรื่องธรรมอย่างอื่นก็ขอให้พากันบำเพ็ญ เรื่องศีลเรื่องธรรมเป็นคุณงาม ความดีทั้งนั้น นี้เราพูดถึงเรื่องความดีที่เป็นพื้นฐานของมนุษย์ธรรมดาเราจะทำได้ บำเพ็ญ ได้ ไม่เหลือบ่ากว่าแรงก็คือความเสียสละ การทำบุญให้ทานแก่พระเจ้าพระสงฆ์ แก่ผู้อื่น ผู้ใดก็ตาม เป็นสิริมงคลแก่เราผู้ให้ และเป็นความดิบความดีแก่เขาผู้รับไปเหมือนกันหมด

ท่านจึงให้แสดงน้ำใจด้วยการเสียสละต่อกัน อย่าเป็นความตระหนี่ถี่เหนียวเห็นแก่ ตัว เห็นแก่ได้ เอารัดเอาเปรียบเพื่อนฝูง ไปที่ไหนเขารังเกียจ แม้แต่ไปตกนรกนี้ก็กลัว เหมือนกันว่าพวกสัตว์นรกจะแตกฮือ ๆ มันจะไปเอารัดเอาเปรียบเขา ซึ่งมีความทุกข์เต็ม ตัวอยู่แล้ว ไอ้นี่ก็จะไปเพิ่มทุกข์ให้เขาในแดนนรกอีก นรกก็จะแตกอีก นี่มันก็น่าวิตก เหมือนกัน เราเพียงน่าวิตก ขอให้เราระวังไว้นะ น่าวิตกแล้วให้ระวัง ถ้าเลยจากวิตกแล้วก็ ผางเลยทันที บาปของตัวนั้นแหละไปทรมานตนเอง บุญนี้ไปที่ไหนเสริมสร้างความดีงาม ไปหมด ให้จำเอาไว้นะพี่น้องทั้งหลาย

วันนี้เราก็มาประกาศตนด้วยความเสียสละของเรา เพราะความรักชาติบ้านเมืองเป็น สำคัญ ด้วยความสามัคคีดีงามต่อกันทั้งประเทศ โดยมีผู้นำก็คือหลวงตาเอง เป็นผู้นำพี่ น้องทั้งหลายด้วยความเสียสละเหมือนกัน หลวงตานี้บอกได้ตรงๆ เต็มหัวอก เปิดเผยได้ หมดว่า หลวงตาปล่อยวางหมดแล้ว ไม่มีอะไรแม้เม็ดหินเม็ดทรายในสมบัติทั่วแดน โลกธาตุนี้ เราจะยึดว่ามาเป็นเราเป็นของเรา แม้ที่สุดร่างกายเราที่ครองตัวอยู่ทุกวันนี้ก็ ประคองกันไป รับผิดชอบกันไปพอถึงวันตายเท่านั้นเอง ส่วนที่เราจะไปอาศัยพึ่งพิงนั้นไม่ ปรากฏในจิตใจเลย อยู่เป็นความรับผิดชอบในธาตุในขันธ์ นำธาตุขันธ์นี้เพื่อเป็นประโยชน์ แก้โลกไปจนถึงวันตายเท่านั้น

สำหรับเราพอทุกอย่าง เอาอะไรมาให้ก็ไม่เอา ปล่อยวางหมด เช่นทองคำทั้งแท่งกับ อิฐก้อนหนึ่ง ราคาทองคำทั้งแท่งสูง อิฐก้อนหนึ่งราคาต่ำแต่มันมีน้ำหนักเท่ากัน เมื่อมี น้ำหนักเท่ากัน น้ำหนักนั้นแหละจะเป็นกองทุกข์แก่ผู้แบกหาม ปล่อยเสียทั้งหมด ทองคำก็ ไม่เอา อิฐ-ปูนก็ไม่เอา ปล่อยแล้วไม่หนัก นี้ละธรรมะของพระพุทธเจ้าที่ได้เข้าในหัวใจดวง ใดแล้วปล่อยหมดโดยสิ้นเชิง มีแต่ความพอแล้วด้วยความเลิศเลอ ไม่ใช่พอธรรมดาอย่าง โลกทั้งหลายพอกัน พอในธรรมทั้งหลายนี้พอด้วยความเลิศความเลอ ถ้าว่าสุขก็ไม่มีสุขใด เสมอเหมือน ว่าเลิศเลอก็หาอะไรไปเทียบไม่ได้ เพราะนั้นเป็นแดนวิมุตติ ไม่ใช่สมมุติ พอจะมาเทียบมาเคียงตามสัดตามส่วนได้ นี่ละท่านว่าแดนแห่งความเลิศเลอ

เราก็ได้พยายามเต็มกำลังความสามารถ นับตั้งแต่บวชมาได้มาประกาศให้พี่น้อง ทั้งหลายทราบเรื่อยมา โดยไม่มีเจตนาแม้เม็ดหินเม็ดทรายว่าจะมาโอ้อวด โกหกมดเท็จต่อ พี่น้องทั้งหลาย แต่การกล่าวออกนี้กล่าวออกด้วยความเมตตาสงสาร ที่ดำเนินมาอย่างไร เป็นผลประโยชน์อย่างไร ก็นำการดำเนินและผลประโยชน์นั้นมาเป็นคติแก่บรรดาพี่น้อง ทั้งหลายให้ดำเนินตาม ว่าเชื่อพระพุทธเจ้าเถิด ว่าอย่างงั้น เราก็อยากยันอีกเราเชื่อแล้วเต็ม หัวใจเรา ปฏิบัติดำเนินจนหาทางต้องติตนเองไม่ได้ อยู่ไปวันหนึ่ง ๆ ว่าเราจะได้ตำหนิติ เตียนโทษเราตรงไหนไม่เคยมี มีแต่ความพอแล้ว ๆ ด้วยความสว่างไสวในอรรถในธรรม เป็นประจำ

ถ้าว่าลมหายใจนี้ก็คือธาตุคือขันธ์ สมมุติ รอแต่วันที่เขาจะพัง เมื่อพังลงไปแล้วก็ดีด เลย ที่จะให้เสียดายธาตุขันธ์ซึ่งเป็นกองกระดูกเสียดายหาอะไร สิ่งที่เลิศเลอเป็นยังไงถึงจะ มาเสียดาย นี่ละเรื่องความพอ พอไปหมด ด้วยอำนาจแห่งการสร้างบุญสร้างกุศล เราได้ พยายามเต็มกำลังความสามารถเรื่อยมา ตั้งแต่บวชอายุ ๒๐ ปี กับ ๙ เดือน เราเกิดเดือน สิงหา เดือนเก้า บวชเดือนหก เจ็ด แปด เก้า ถ้าถึงเก้าแล้วก็เรียกว่า ๒๐ ปี ๙ เดือน ได้ ก้าวออกบวชบำเพ็ญคุณงามความดี ตั้งแต่บัดนั้นมาจนกระทั่งบัดนี้เป็นเวลา ๗๐ ปีกว่า แล้ว

ไม่หาสร้างความชั่วช้าลามก สร้างแต่ความดีงาม เป็นผลแห่งความอบอุ่นเข้าหนุน ใจ ๆ ให้อยู่สะดวกสบายไปวันหนึ่ง ๆ ยิ่งออกปฏิบัตินี้ด้วยแล้วก็ยิ่งหมุนกับธรรม เพื่อแก้ ความชั่วช้าลามกของกิเลสที่เป็นตัวบาปตัวกรรมอันใหญ่หลวง เป็นธรรมชาติทรมานจิตใจ ออกโดยลำดับ ๆ จนกระทั่งไม่มีกิเลสตัวใดเหลือภายในใจแล้ว ชี้นิ้วได้เลย ว่าไม่มีอะไรที่จะ มากวนใจนอกจากกิเลสเท่านั้น มีมากมีน้อย กวนมากกวนน้อย ถึงความทุกข์ทรมานเพราะ กิเลสทั้งนั้น เมื่ออันนี้ได้สิ้นซากไปหมดโดยสิ้นเชิงตลอดโคตรแซ่ของมัน คือ อวิซฺซาปจุจ ยา นั้นแลคือโคตรแซ่ของกิเลส แล้วจิตไม่เคยว่าได้มีการตำหนิติเตียนตนเองได้ในแง่ใด

มุมใด ขณะใดเลย นี่เรียกว่าพอ พอก็เที่ยง การจะตำหนิติชมแล้ว เมื่อมันเที่ยงจะไปหา ตำหนิที่ตรงไหนว่าบกพร่อง

นี่ละอำนาจแห่งการสร้างความดี ขอให้ท่านทั้งหลายอุตส่าห์พยายาม จะเรียกว่านำ เรามาเป็นเครื่องพยานของธรรมพระพุทธเจ้าของศาสดาองค์เอกก็ได้ เราพอใจที่จะนำมา เพราะเราปฏิบัติอย่างนั้นจริง ๆ ธรรมก็เป็นธรรมที่แน่นอนตายใจ ได้ผลเป็นที่พอใจ ไม่มี อะไรผิดเพี้ยน ธรรมทั้งหลายที่ท่านแสดงไว้ว่าสวากขาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้วทุกสิ่งทุก อย่าง เราปฏิบัติตามที่ท่านตรัสไว้ชอบแล้วก็ค่อยก้าวเดินไป ๆ ย่นทางเข้ามา ๆ ทางวัฏจักร วัฏวนนี้ไม่มีสิ้นสุดยุติ ไม่ทราบว่าเบื้องต้นอยู่ที่ไหน เบื้องปลายอยู่ที่ไหน เกิดตาย ๆ มาแต่ ละราย ๆ นี้กี่กัปกี่กัลป์หากเกิดหากตาย พัวพันกับกองทุกข์มานี้ตลอด

เวลาสร้างความดีเข้าไป วัฏวนคือความเกิดตายนี้หดย่นเข้ามา หดย่นเข้ามา เพราะ อำนาจแห่งธรรมนั้นแลเป็นเครื่องตัดเครื่องฟันกันให้ย่นเข้ามา ย่นเข้ามาสุดท้ายก็มา รวมอยู่ที่หัวใจดวงเดียว ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยว หมุนอยู่ที่ตรงนี้ หมุนเข้าไปจนกระทั่งถึงต้น ลำ รากแก้วของมันคืออะไร โคตรแซ่ของกิเลสคืออะไร ก็ได้แก่ อวิชฺชาปจุจยา สงฺขารา ถอนพรวดขึ้นมาหมดไม่มีอะไรเหลือแล้ว นั้นแลคือนิพพานของผู้มีชีวิตอยู่ หรือว่านิพพาน ทั้งเป็นของท่านผู้สำเร็จแล้ว จึงเรียกว่าเป็นพระอรหันต์บ้าง เป็นพระพุทธเจ้าบ้าง

นี่คือจุดสุดท้ายแห่งความเกิดตาย ความทุกข์ความลำบาก ความติความชมหมดไป เลยโดยสิ้นเชิง ไม่มีอะไรจะเหนือธรรมอันเลิศเลอนั้น นี่คือการประพฤติปฏิบัติตัว ได้ อุตส่าห์พยาม เห็นผลประจักษ์เป็นที่พอใจตลอดมา ความพากความเพียรอุตส่าห์พยายาม พิจารณาย้อนหลังแล้วรู้สึกขยะ ๆ ที่ตะเกียกตะกายเพื่อมรรคเพื่อผลเหล่านี้ เพราะอย่างทุก วันนี้ทำไม่ได้ ทำอย่างนั้นตายเลย แต่ก่อนอายุสังขารก็มีความแข็งแรงแกล้วกล้า อดอาหาร ไม่ฉันจังหัน ไปบิณฑบาตในหมู่บ้านเขา ไปไม่ถึงบ้านต้องพักอยู่ตามทาง นั่งจับเจ่าอยู่นั้น แหละ แต่จิตไม่ได้จับเจ่า ร่างกายหมดกำลังต้องนั่งพักเสียก่อน เป็นอย่างนั้นก็มี นี่เคยเป็น แล้วจึงนำมาพูดได้อย่างไม่สะทกสะท้าน

นี่เวลาทุกข์เวลาทรมานของเรา แต่จิตนั้นไม่มีอ่อนแอ เพราะการทุกข์ทรมาน เพื่อ ฝึกทรมาน กิเลสอยู่กับจิตให้มันค่อยเบาบางลงไปๆ ผลก็เห็นขึ้นมาเป็นลำดับลำดาอย่างนี้ จนกระทั่งถึงจุดหมายปลายทาง หาความตำหนิติเตียนอะไรไม่ได้แล้ว ขึ้นชื่อว่าสมมุติ ภายในใจแม้เม็ดหินเม็ดทรายไม่มีเลย เหลือแต่ความบริสุทธิ์วิมุตติพุทโธล้วนๆ แล้วทีนี้ ความเมตตาสงสารก็แรงกล้าเต็มหัวใจ นี่ละเรื่องราวที่ได้ออกมาช่วยพี่น้องทั้งหลาย เพราะ เรื่องของเราพอทุกอย่างๆ แล้ว ไม่มีอะไรบกพร่อง ทีนี้โลกมีแต่ความบกพร่องทุกหย่อม หญ้าในแดนสมมุตินี้ ซึ่งควรจะได้รับการช่วยเหลือตามแบบฉบับของมันที่มีกำลังสามารถ จะช่วยได้ จึงได้ออก

เฉพาะอย่างยิ่ง เช่นช่วยชาติบ้านเมืองของเรานี้ เราไม่ได้ช่วยเพื่อการ กระทบกระเทือนผู้ใดซึ่งเป็นธรรมอยู่แล้ว หากจะกระทบกระเทือนก็เหมือนกับเจ้าของ ทรัพย์กับผู้ร้ายนั่นเอง เจ้าของทรัพย์จับผู้ร้าย เราจะถือว่าเจ้าของทรัพย์ผิดหรือ ก็ผู้ร้ายมัน ผิดต่างหาก นี่ความกระทบกระเทือนอาจมีได้ เราพูดไปปฏิบัติตามอรรถตามธรรม ผู้ไม่ เป็นอรรถเป็นธรรมย่อมถือเราเป็นข้าศึกได้ หากกระทบกระเทือนก็กระทบกระเทือนอย่าง นี้ ที่จะกระทบกระเทือนด้วยความผิดของเรา เราไม่มี การแนะนำสั่งสอนอุบายต่าง ๆ ที่นำ ชาติบ้านเมือง ทั้งหนักทั้งเบาเผ็ด ๆ ร้อน ๆ ถึงขนาดจะคอขาดบาดตาย ก็เป็นไปด้วยธรรม ทั้งนั้น เราไม่ได้นำกิเลสเท่าเม็ดหินเม็ดทรายมาเป็นอารมณ์ วู่วามทำลายโลกแบบกิเลส เราไม่มี มีแต่เรื่องธรรม

เพราะฉะนั้นการช่วยเหลือบ้านเมืองของเราหนักเบามากน้อยเราเป็นที่ภูมิใจ เพราะ ก่อนที่จะออกดำเนินการงานทุกด้านทุกทางจะตอบจะโต้ เรื่องใดทุกแบบทุกฉบับ เราได้ พิจารณาโดยอรรถโดยธรรมสมบูรณ์แล้ว ควรจะตอบแง่ใดต้านทานแง่ใด เราตอบเรา ต้านทานด้วยความเป็นธรรมทั้งนั้น จึงไม่มีอะไรทำให้เราระแคะระคายว่า เราทำประโยชน์ แก่ชาตินี้ไปกระทบกระเทือนอะไรให้เสียหาย ให้ผู้ใดเสียหาย ด้วยความไม่เป็นธรรมของ เราอย่างนี้ ไม่มี

นี่ละเราที่ได้นำมาช่วยพี่น้องทั้งหลายตลอดมา วิธีการต่างๆ ที่จะคิดในแง่ใดมุมใด เราคิดเต็มอกเต็มใจ นำพี่น้องทั้งหลายดำเนินตามๆ ตลอดถึงอุบายวิธีการต่างๆ สอน อรรถสอนธรรม ให้เข้าอกเข้าใจในการประพฤติปฏิบัติตัวเพื่อเป็นคนดี มีสารคุณประจำใจ เราก็สอนไปทุกแห่งทุกหนตำบลหมู่บ้านไม่เคยลดละ นี่ก็คือสารคุณอันสำคัญคือธรรม ภายในใจ ขอให้นำธรรมไปเป็นเครื่องอบรมจิตใจ อุตส่าห์ปฏิบัติตามอรรถตามธรรมที่ท่าน แนะนำไว้แล้วนั้น เราจะมีความดีติดเนื้อติดตัวเราไปโดยลำดับลำดา สมเราเป็นลูกศิษย์ ตถาคตเป็นพุทธบริษัท อย่าฟังเสียงตั้งแต่กิเลส คือ ความโลภ ความโกรธ ราคะตัณหาโดย ถ่ายเดียว สิ่งเหล่านี้จะมีตั้งแต่ล่อไปเพื่อให้จมๆ ให้ได้รับความทุกข์มากน้อยเป็นลำดับลำ ดา ที่จะล่อเราให้ไปสวรรค์ นิพพาน ไม่มี กิเลสทั้งโคตรของมันแต่กาลไหนๆ มา ต้องเป็น โคตรที่หลอกลวงสัตว์โลกเป็นประจำในหัวใจของสัตว์โลกนั้นแล

ธรรมก็เป็นเครื่องฉุดลาก ธรรมนี้ก็เกิดจากใจ กิเลสเกิดจากใจ ทางไหนมีกำลัง มากกว่า เราเชื่อทางไหน เช่น เชื่อทางกิเลสก็สร้างทุกข์ให้เราเอง ถ้าเราเชื่ออรรถเชื่อธรรม ทุกข์ยากลำบากเพราะการต่อต้านกิเลส จะสร้างความดีกิเลสมากีดขวาง เราต้านทานกับ กิเลสนี้ ก็เรียกว่าเป็นทุกข์เพื่อความสุขของเรา เราสร้างความดี แล้วความดีนั้นก็เด่น ขึ้นมาๆ นี่ละการสร้างตัวให้เป็นคนดี

เราสอนทั่วประเทศ การสอนนี้เราเปิดหัวอกเลย เพราะธรรมของพระพุทธเจ้าเป็น ธรรมของจริง สามารถที่จะเปิดเผยได้ทุกแง่ทุกมุม ไม่สะทกสะท้านว่าใครจะมาโจมตี มา ชมเชย มาสรรเสริญ มาชี้หน้าด่าทอประการต่าง ๆ ไม่มีคำว่าสะทกสะท้าน เพราะเรื่องของ โลกก็เท่ากับส้วมกับถาน ไม่เห็นมีอะไรมีราค่ำราคา มันจะยกตัวมาให้คะแนนมาตัดคะแนน ของธรรมที่เรารู้เราเห็นเลิศเลออยู่ในหัวใจเรานี้ ให้จมลงเป็นกองมูตรกองคูถกับมันได้ ยังไง ทองคำต้องเป็นทองคำ แม้จะเอาลงไปจมในมูตรคูถ ก็เป็นทองคำอยู่ในท่ามกลาง มูตรคูถนั้นแหละ จึงไม่เคยสะทกสะท้าน สอนท่านทั้งหลายก่อนจะตาย ด้วยความเป็นห่วง เป็นใย สอนอย่างเปิดเผย ความที่ว่าจะโอ้จะอวด เราไม่มี มีแต่ความเมตตาสงสารเต็ม หัวใจ

นี่ละที่ได้สอนโลก ได้ออกช่วยสอนทุกแง่ทุกมุม ธรรมะมีทุกขั้น แต่ส่วนมากที่เรา นำมาสอนพี่น้องชาวไทยเรานี้เรียกว่า แกงหม้อใหญ่ ให้พอเหมาะสมกับกำลังวังชาที่จะ นำไปปฏิบัติได้ตามกำลังของตน จากนั้นก็เป็นแกงหม้อเล็กๆ นี้ก้าวเข้าสู่ภาคปฏิบัติ ที่ ค่อนข้างจะสูง และสูงไปเป็นลำดับ จากนั้นก็เป็นธรรมะแกงหม้อจิ๋วๆ นี้มีแต่จะลากให้หลุด พ้นโดยถ่ายเดียวๆ ท่านผู้มาเกี่ยวข้องมีภูมิธรรมประเภทใด ขั้นใดภูมิใดเข้ามาเกี่ยวข้อง เราจะสอนธรรมประเภทนั้นให้ทันที ให้เหมาะสมกับฐานะกำลังของผู้นั้นจะปฏิบัติไปให้ เกิดผลเกิดประโยชน์ เราสอนอย่างนี้เรื่อยมา

แต่การนำพี่น้องทั้งหลายคราวนี้จะได้สอนมากตั้งแต่แกงหม้อใหญ่ ส่วนหม้อเล็ก หม้อจิ๋วจะมีเป็นบางกาลบางสมัย ที่มีพระเจ้าพระสงฆ์ท่านตั้งหน้าตั้งตาประพฤติปฏิบัติมา สงสัยในอรรถในธรรม และมีความหิวกระหายอยากฟังธรรมทางภาคปฏิบัติ จากครูจาก อาจารย์ เราก็สอนแนะนำไปตามขั้นตามตอน ตามสถานที่ที่มีพระผู้ควรจะรับ หรือที่มีผู้ ปฏิบัติสนใจที่ควรจะรับได้ในธรรมขั้นนั้น ๆ ซึ่งเป็นธรรมขั้นสูง ธรรมะจะออกทันที ๆ ไม่จน ตรอกจนมุม ขอให้ท่านทั้งหลายฟังเถิด ธรรมพระพุทธเจ้าเปิดโล่งไปหมดเลย ขอให้กิเลส ขาดสะบั้นไปจากใจ ไม่มีอะไรมาปิดบัง ไม่มีอะไรมาคัดค้านต้านทานธรรมทั้งแท่งนี้ได้เลย ออกอย่างผึง ๆ ฟ้าดินแตกกระจายไปเลย ถล่มไปเลย ธรรมที่เป็นอยู่ในใจของท่านผู้ บริสุทธิ์ ไม่มีอะไรที่จะมากีดมาขวางได้

สรุปความลงแล้วก็คือว่า ไม่ติดเขาไม่ติดเราเสียอย่างเดียว ติดเขาก็คือกิเลส ติดเรา ก็คือกิเลส จะพูดอะไรก็เกรงอกเกรงใจ ทั้งๆ ที่สิ่งนั้นน่าพูดน่าตำหนิ ก็ตำหนิไม่ได้ เกรงอกเกรงใจ กลายเป็นลูบหน้าปะจมูกไปเสีย นี่เรียกว่าติดเขาติดเรา พูดตามหลักความ จริงไม่ได้ แต่ธรรมแล้วจะไม่มีคำว่าสูงว่าต่ำว่าเขาว่าเรา เพราะไม่ติดทั้งเขาทั้งเราทั้งสูงทั้ง ต่ำ ธรรมนี้เลยไปหมดแล้ว เหนือไปหมดแล้ว เปิดตามหลักความจริงให้ผู้ฟังทั้งหลายได้รับ ผลได้รับประโยชน์ตามกำลังของตนที่มาได้ยินได้ฟัง ผู้เทศน์ก็เทศน์ด้วยมรรคด้วยผล ด้วย คุณงามความดีเพื่อผลประโยชน์แก่ผู้ฟังนั้นอย่างแท้จริง

เพราะฉะนั้นการเทศนาว่าการเราเปิดหัวอกเลย มีมายังไงเอ้ามา ไม่ว่าจะธรรมะขั้น ใด ว่าอย่างนี้เลย เพราะธรรมนี้เต็มหัวใจ พูดแล้วสาธุทันที แม้นิพพานก็เต็มอยู่ในหัวใจนี้ แล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓ บนหลังภูเขาวัดดอยธรรมเจดีย์ จ.สกลนคร ในวัน นั้น เวลานั้น สถานที่นั้น เป็นวันฟ้าดินถล่มระหว่างกิเลสกับธรรม ฟัดกันบนเวทีคือหัวใจ ขาดสะบั้นลงไปจากใจประหนึ่งว่าฟ้าดินถล่ม เพราะอวัยวะนี้ไหวตัวอย่างแรง ในขณะที่ กิเลสขาดสะบั้นลงไปจากใจ กลายเป็นวิมุตติหลุดพ้นขึ้นมาอย่างโจ่งแจ้งซึ่งไม่เคยคิดเคย คาด ได้ปรากฏขึ้นแล้วแบบอัศจรรย์ ถึงขนาดอุทานขึ้นมาเลยว่า หือ พระพุทธเจ้าตรัสรู้ ๆ อย่างนี้ละหรือ ๆ ซ้ำแล้วซ้ำเล่า เพราะให้ถึงใจ

ที่พูดออกมานั้นยังไม่ถึงใจกับธรรมชาติที่เป็นอยู่ในหัวใจของเรา ซึ่งแต่ก่อนไม่เคย คิดเคยคาดว่าจะรู้จะเห็นจะเป็นอย่างนั้น ก็ปรากฏขึ้นมา ได้เด่นขึ้นมาแล้วในปัจจุบัน แล้วก็ ธรรมแท้เป็นอย่างนี้ละหรือ พระสงฆ์แท้เป็นอย่างนี้ละหรือๆ ซ้ำเข้าไป โดยไม่ต้องไปถาม ใคร คำว่าอย่างนี้ละหรือ มันซ้ำพยานหลักฐานที่ประจักษ์อยู่ในใจ ให้แนบกับหัวใจ ให้ถึง ใจ แต่ก็ยังไม่ถึงใจจนได้นั่นแหละ แล้วก็รวมยอดขึ้นมาว่าๆ เหอ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ มาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ยังไง นั่นมันเป็นแล้วนะนั่น พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ มาเป็นอันเดียวกันแล้วนะนั่น

แต่ก่อนเราเคยคิดเคยคาดที่ไหน พูดแล้วสาธุ ตั้งแต่เริ่มแรกที่ปฏิบัติอรรถธรรม พุทโธ ธัมโม สังโม ติดอยู่ในหัวใจ ท่านสอนมา พุทโธ ธัมโม สังโม ติดแนบไปตลอด จนกระทั่งถึงขณะนั้นแหละ ก่อนขณะนั้น พุทโธ ธัมโม สังโม ที่ละเอียดลออยังติดอยู่ในใจ ไม่เคยสะดุดใจเลยว่าจะมาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ พอกิเลสขาดสะบั้นลงไป หมดสมมุติ โดยประการทั้งปวง พุทโธ ธัมโม สังโม ซึ่งเป็นวิมุตติก็กลายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเลย หนึ่ง สอง สาม หายไปหมด เหลือแต่ธรรมธาตุคือธรรมแท่งเดียวภายในจิตใจ หือ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ มาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้อย่างไร นี่เป็นแล้วเวลานั้น ซึ่งเราไม่เคยคิดเคยคาดไว้เลย พร้อมกับความอัศจรรย์

มองดูที่ไหน แหม แบบที่ว่า บาป บุญ นรก สวรรค์ พรหมโลก นิพพาน เปรต ผี นรกอเวจีที่ไหนนี่ ไม่ต้องถามไปเลย จังอยู่ในหัวใจแล้ว โอ๋ พระพุทธเจ้าเลิศเลอ ๆ ขนาดนี้ กราบพระพุทธเจ้า เอ้า ฟังให้ชัดนะวันนี้ วันนั้นมันไม่หลับไม่นอน นั่งอยู่รำพึงธรรม อัศจรรย์ และรำพึงถึงภพชาติที่เราเกิดมา เกิด แก่ เจ็บ ตาย มากี่กัปกี่กัลป์ จนลำดับลำดา ไม่ไหว แล้วจะเกิดไปอีกเท่าไรบรรดาสัตว์ทั้งหลายที่มีกิเลสตัวสำคัญนี้บีบบื้อยู่ในหัวใจ ไม่ มีประมาณ เงื่อนต้นเงื่อนปลายไม่มี แล้วมาปรากฏเอาอย่างจัง ๆ ภายในจิตใจ สะเทือนไป

หมด ร่างกายนี้ผึงทันทีเลย นี่ละเหมือนฟ้าดินถล่ม คือ ฟ้าดินจริงๆ ท่านก็อยู่เป็นฟ้าเป็น ดิน แต่ร่างกายกับใจ กับกิเลสที่มันกระทบกระเทือนกันอย่างแรง ถึงขนาดที่ว่าร่างกายไหว ไปเลยนี้ มันเป็นอยู่ที่หัวใจอย่างรุนแรง อย่างที่เราไม่เคยคิดเคยคาดเคยหมายไว้เลย

ทีนี้ความจ้าที่เราไม่เคยคิดก็เหมือนกัน มันจ้ายังไงเอาหนักเอาหนา คาดอะไรคาด ไม่ถูก แต่จ้าอยู่ในหัวใจ คาดไม่ถูกด้นเดาไม่ได้เลย ประจักษ์อยู่ในหัวใจ จะพูดอะไรก็พูด ไม่ได้ แต่ไม่สงสัยในความเป็นของจิต ที่แต่ก่อนไม่เคยมี แล้วมาเป็นในขณะที่กิเลสขาด สะบั้นลงไปจากใจ จ้าขึ้นมา โอ้โหๆ นี่ละน้ำตาไม่ต้องเรียก พังออกมาพร้อมๆ กันเลย น้ำตานี้พัง ร่างกายนี้ใหวเหมือนตกเหวตกบ่อ จากนั้นก็น้ำตาพัง เหอ พระพุทธเจ้าเลิศเลอ เลิศอะไร ลงมาในจุดที่ว่า พระพุทธเจ้าคือธรรมแท่งเดียว พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ มาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ คืออะไร คือธรรมธาตุที่เลิศเลอ ที่อัศจรรย์ ที่คาดไม่ได้ทั้งนั้น พระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์เป็นแบบเดียวกันนี้หมด ไม่มีองค์ใดจะแปลกต่างกัน นี้ละที่ว่า เป็นธรรมธาตุเหมือนกัน

เทียบแล้วเหมือนกับแม่น้ำในมหาสมุทรเรา เวลายังไม่มาถึงมหาสมุทร ฝนตกจาก บนฟ้าก็บอกได้ว่าจากบนฟ้า น้ำไหลมาจากลำคลองนั้น ๆ ใกล้ไกล ไหลมามากน้อยก็ทราบ ว่าไหลมาจากลำคลองนั้น ๆ แต่พอน้ำนี้เข้าถึงมหาสมุทรเท่านั้น ไม่ว่าน้ำฝนตกบนฟ้า ไม่ว่า น้ำไหลมาตามคลองต่าง ๆ เข้ามาสู่มหาสมุทร เป็นมหาสมุทรอันเดียวกันหมดเลย ใครจะ ไปแยกไปเยอะว่า นี้เป็นน้ำบนฟ้า นี้เป็นน้ำคลองนั้นคลองนี้อย่างนี้ไม่ได้เลย เป็น มหาสมุทรอันเดียวกันเลย จ่อลงไปปั๊บถูกมหาสมุทรอันเดียวกันเลย นี้ฉันใดก็เหมือนกัน จิตที่ค่อยก้าวเข้าไป ๆ สำหรับผู้สร้างบารมีแก่กล้าสามารถ ก็ไหลเข้าไปเหมือนน้ำไหลเข้าใน มหาสมุทร ยังไม่ถึงก็ไหลไปเรื่อย ๆ ผู้ถึงแล้วก็เป็นมหาสมุทรไป ผู้ที่ยังไม่ถึงก็เป็นแม่น้ำลำ คลองไป ผู้บำเพ็ญบารมี จนกระทั่งถึงมหาสมุทรคือวิมุตติหลุดพ้นแล้วเป็นอันเดียวกัน หมด นี้ไม่ต้องถามใคร

เราพูดอย่างเต็มหัวใจเรา เราไม่เคยสนใจจะไปถามใคร แม้ที่สุดพระพุทธเจ้ามา ประทับอยู่ข้างหน้านี้ก็ไม่ทูลถามท่านเลย มีแต่จะกราบท่านด้วยความอัศจรรย์ โห ธรรมแท้ เป็นแท่งเดียวอย่างนี้ เป็นอันเดียวอย่างนี้ เหมือนน้ำมหาสมุทร กว้างขนาดไหนน้ำ มหาสมุทร ทีนี้ธรรมธาตุนี้ครอบโลกธาตุหมดเป็นยังไง พระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์มี จำนวนมากน้อยเพียงไร ที่ตรัสรู้แล้วมากลายเป็นธรรมธาตุ กลายเป็นน้ำมหาวิมุตติ มหา นิพพาน นี่แหละที่เป็นของอัศจรรย์ กระจ่างขึ้นมาภายในจิตใจของผู้ปฏิบัติ

แต่ก่อนทำไมไม่รู้ไม่เห็น ก็กิเลสตัวมืดดำนั่นแหละปิดไว้หมด เหมือนอย่าง หลอดไฟเรานี้ จะเอาแก้วขนาดไหน ใสสว่างขนาดไหน มาครอบหลอดไฟ พอแก้วดำ ครอบเข้าเท่านั้นจะมืดไปหมด ดวงไฟจะไม่มีความสว่างเลย พอเปิดแก้วดำออกไปแล้วก็จ้า

ขึ้นมา แก้วดำอันนี้หมายถึงกิเลสที่ปกคลุมหุ้มห่อ ให้หลงทิศหลงแดนลืมเนื้อลืมตัว ล่มจม ไปกับมัน เพราะความลุ่มหลงตามความมืดบอดของกิเลสที่ครอบงำไว้ จนกระทั่งถึงว่าบาป ไม่มี บุญไม่มี นรกไม่มี สวรรค์ไม่มี มีแต่ความมืดบอดอยู่เต็มหัวใจ

ความมืดบอดยังมีธรรมชาติอันหนึ่ง ที่ผลักดันให้อยากทำสิ่งนั้นอยากทำสิ่งนี้ ส่วนมากต่อมากมีตั้งแต่ความชั่ว มีแต่เรื่องของกิเลสดึงลากไป สัตว์โลกทั้งหลายจึงชอบทำ แต่ความชั่วกัน นี่เพราะความมืดดำนี้แหละมันปิดมันบังเอาไว้ แล้วมันก็สนุกดึงไปลากไป เราก็ยอมเชื่อมัน ไหลไปตามมัน สร้างแต่บาปแต่กรรม ตายแล้วลงนรกอเวจี ที่ปฏิเสธว่า บาป บุญ นรก สวรรค์ ไม่มี ก็คือตัวดำ ๆ นี่แหละปิดไว้ไม่ให้เห็น แล้วก็ว่าไม่มีไปเสีย เชื่อ กิเลสตัวดำ ๆ นี้แหละไปเสีย พอไปเจอเอาตัวจริงเข้าไปแล้ว เป็นยังไง ผู้สร้างบาปสร้าง ขนาดไหนมากน้อยเพียงไร ไปโดนเอาผลของบาปที่ตนสร้างไว้แล้ว เป็นเปรต เป็นผี เป็น สัตว์นรกประเภทต่าง ๆ เจอเข้าไปแล้วสายเสียแล้ว แก้ได้ยังไง นี่ละมีแต่พวกที่สายเสีย แล้ว ๆ

เวลานี้ยังไม่สาย ขอให้พี่น้องทั้งหลายเชื่อศาสดาองค์เอกเถิด จะมีทางไต่เต้าไปโดย ลำดับ มีเงื่อนต่อ ถ้าเชื่อตามกิเลสนี้จะเป็นผู้จนตรอกจนมุมทั้ง ๆ ที่ยังไม่ตาย จนตรอกอยู่ ตลอด รอแต่ลมหายใจขาดแล้วผึง ภพของเปรตของผี หรือวิญญาณของนรกอเวจีจะสวม เข้าทันที ใครควรแก่เปรตแก่ผี พอตายปั๊บ ปุ๊บขึ้นเป็นเปรตเป็นผี ปุ๊บขึ้นเป็นสัตว์นรกอเวจี อยู่กับจิตดวงนี้ เวลานี้มีร่างกายเท่านั้นเป็นผู้ประกันเอาไว้ ยังไม่เรียกว่าเป็นเปรตเป็นผี เป็นสัตว์นรกอเวจี เป็นอินทร์เป็นพรหมได้ ใจเป็นผู้ครองความดีและความชั่วไว้ พอชีวิต หายไปเท่านั้นแหละ ร่างกายพังลงไปเท่านี้ เปิดจ้าขึ้นมาแล้ว ร่างกายไม่มีประกัน

ทีนี้ก็มีตั้งแต่ภาพต่างๆ ศพต่างๆ หรือภพต่างๆ เต็มหัวใจ ควรเป็นผีเป็นผีในเวลา นั้น ควรเป็นสัตว์เป็นในเวลานั้น ควรเป็นสัตว์นรกอเวจีเป็นในเวลานั้นๆ ควรเป็นเทวบุตร เทวดา อินทร์ พรหม ชั้นไหนๆ จะเป็นขึ้นในเวลานั้นๆ โดยไม่ต้องหาผู้ใดมาวินิจฉัย ใคร่ครวญ กรรมของตัวเองๆ ตัดสินเอง พาไปเอง เป็นขึ้นมาเอง ให้ท่านทั้งหลายจำนะ

นี่เราพูดด้วยความสัตย์ความจริง ด้วยความสงสารแก่พี่น้องทั้งหลาย ไม่ได้พูดเพื่อ โอ้เพื่ออวด เราเป็นตัวยันเป็นพยานของพระพุทธเจ้า เรายอมรับทันที ที่พระพุทธเจ้าทรง สั่งสอนไว้ทุกสิ่งทุกอย่างเรายอมรับหมด นี่ละเอายอมรับนี้มาสอนพี่น้องทั้งหลายให้เชื่อ ธรรมพระพุทธเจ้านะ เราเชื่อแล้วว่างี้เลย ถ้าใครไม่อยากจมให้เชื่อนะ อย่าฝืนวิ่งตามกิเลส ที่มันพาให้ล่มจมมากี่กัปกี่กัลป์แล้ว ให้ตั้งหน้าตั้งตาประพฤติปฏิบัติ ประกอบคุณงามความ ดี ในชีวิตที่มีอยู่นี้เป็นชีวิตที่มีหวัง ให้พากันสร้าง ทุกข์ก็ทุกข์เถอะโลกอันนี้เป็นโลกอนิจจัง มีได้มีเสียเป็นคู่เคียงกันไปตลอด

สำหรับทางฝ่ายพระเราท่านก็ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติ เช่น การช่วยชาตินี้เห็นได้เด่นชัด ในวงกรรมฐานของเรามีมากต่อมากที่อุตส่าห์พยายามสละทุกสิ่งทุกอย่าง พาญาติพาโยม มาบริจาค เป็นผู้หนุนกำลังของหลวงตาซึ่งเป็นครูเป็นอาจารย์นี้ ออกอย่างเต็มเม็ดเต็ม หน่วย ใครมีมากมีน้อยเสียสละมา ดังที่เห็นอยู่เวลานี้ นี่ท่านช่วย นี้ละที่ว่าพระหรือธรรมจะ เป็นคนใจดำน้ำขุ่นได้ยังไง คนใจดำน้ำขุ่นไม่ใช่พระ เป็นยักษ์เป็นผี คนใจดิบใจดี ใจมี ความเมตตาเสียสละต่อโลกสงสาร นั้นแลคือใจของพระ นั้นแลคือใจของผู้มีธรรม ให้ยึด เอาตรงนี้

ว่าทำประโยชน์ให้โลกหรือว่าพระสงฆ์ไปช่วยโลกสงสารไม่ใช่กิจของสงฆ์ นี้ก็คือ เทวทัตตัวหนึ่งมันมาทำลายผู้ทำดีว่าไม่ใช่กิจของสงฆ์ สำหรับเราทรงธรรมอยู่แล้ว มันก็ ย้อนกันล่ะซิ คำย้อนนี้ไม่พูดอีกแหละ ให้ท่านทั้งหลายจำเอา นี่ละมันควรตอบควรโต้ ตอบ โต้ ธรรมเป็นเครื่องต้านทานกิเลส ตอบโต้กิเลส ไม่ตอบโต้กิเลสจะไปตอบโต้อะไร คนดีคน ชั่วมีอยู่สับสนปนเปกันอยู่ เมื่อปะทะกันเมื่อไรควรจะตบจะต่อย จะฟัดจะฟันกันรบกันมันก็ ต้องมีระหว่างกิเลสกับธรรม

นี่ละพระสงฆ์ทั้งหลายท่านก็ตั้งใจปฏิบัติ จึงขอให้ทุกๆ ท่านตั้งอกตั้งใจประพฤติ ปฏิบัติ อยู่ในป่าในเขาลำเนาไพรอาศัยชีวิตจิตใจกับประชาชนญาติโยมเขาถวายให้วัน หนึ่งๆ แล้วเป็นที่พอใจ ในการที่จะปฏิบัติบำเพ็ญตนเองให้มีธรรมภายในใจสูงขึ้นไปโดย ลำดับ เพราะอาศัยชีวิตกับชาวบ้านไปเป็นวันๆ ความดีของเราจะได้สร้างขึ้นเป็นลำดับลำ ดา แล้วทางเดินของพระพุทธเจ้าก็เรียกแล้วว่าสวากขาตธรรม ที่ว่าเป็นศาสดาองค์เอก ก็ขอให้ยึดหลักธรรมหลักวินัย ท่านสอนพระอานนท์ ที่พระอานนท์ไปทูลอาราธนาให้ท่าน ทรงพระชนม์อยู่เป็นเวลานาน ยังไม่อยากให้นิพพานไปอย่างง่ายดาย

พระองค์ก็รับสั่ง ถ้าภาษาของเราเรียกว่าดุ อานนท์จะมาหวังอะไรกับเราอีก เรา แนะนำสั่งสอนเต็มที่เต็มฐานมาแล้ว ถ้าภาษาของเราก็ว่า เรานี้ยังเหลือแต่ร่างกระดูก จะมา หวังอะไรกับร่างกระดูกนี้อีก ธรรมะทั้งหมดเราสอนเต็มเม็ดเต็มหน่วย ตั้งแต่ตรัสรู้แล้วมา จนกระทั่งบัดนี้ ไม่ได้บกพร่องขาดเขินแต่อย่างใดเลย แล้วมาหวังอะไรกับเราอีก จากนั้น มาก็ปลอบโยนพระอานนท์ "เออ อานนท์ พระธรรมและพระวินัยนั้นแล" เพื่อให้ได้ยึดได้ เกาะธรรมชาติที่เลิศเลอด้วยความถูกต้องดีงาม ก็ทรงมอบพระธรรมกับพระวินัย "นี้แลจะ เป็นศาสดาของเธอทั้งหลาย เมื่อเราตายไปแล้ว" นั่น

จึงขอให้ยึดหลักธรรมหลักวินัยไว้เป็นศาสดา ด้วยความมีหิริโอตตัปปะ สำรวมระวัง ตนตามธรรมตามวินัย อย่าฝ่าฝืนล่วงเกิน จะเป็นการทำลายองค์ศาสดาคือพระธรรมวินัย นั้น ผู้ใดเป็นผู้ทำลายศาสดา คือความฝ่าฝืนหลักธรรมหลักวินัยนั้นแล้ว ไม่มีหวังที่จะไปได้ มรรคได้ผล เพราะเหยียบหัวพระพุทธเจ้าไปแล้ว จะไปขึ้นสวรรค์-นิพพานไม่เคยมี

นอกจากจมในนรกเหมือนเทวทัตเท่านั้น ให้พากันตั้งอกตั้งใจ ความพากเพียรเอาให้ดี จิตใจ สติเป็นสำคัญ

การก่อการสร้างอย่าพากันยุ่งเหยิงวุ่นวายนัก นี้เป็นทางเดินของกิเลสเพื่อสั่งสม อารมณ์ขึ้นมา แทนที่เราจะบำเพ็ญเพื่อชำระกิเลส คืออารมณ์ความกังวลทั้งหลายนี้ เลย กลายเป็นความสั่งสมอารมณ์ที่เป็นกิเลสตัณหามากขึ้นจากการก่อนั้นสร้างนี้ นี่เสียมากนะ กรรมฐานเราเวลานี้เสียมาก ไม่ทันกลไม่ทันเล่ห์เหลี่ยมของกิเลส ที่มันมีร้อยสันพันคม อัน นั้นก็ดี อันนี้ก็ดี แล้วสร้างนั้นสร้างนี้เพื่อความหรูหราฟูฟ่าให้สวยงาม เรียกว่าให้เป็นที่ เกรงขามและมีหน้ามีตา วัดไหนมีการก่อสร้างหรูหาฟูฟ่าสวยงาม วัดนั้นน่าเกรงขาม วัดนั้น น่าเคารพเลื่อมใส นี้คือกิเลสเสกสรรปั้นยอหลอกเราให้จมไปตามมัน แล้วธรรมที่เลิศเลอที่ น่าเกรงขามอย่างแท้จริงนั้นเลยไม่มีติดจิตติดใจของผู้ที่เป็นกังวล

สร้างแต่กิเลส ก็จะได้แต่อิฐ แต่ปูน แต่หิน แต่ทราย มาเป็นเครื่องประดับสวยงาม วิหารงาม ศาลางาม กุฏิงาม มันมีตั้งแต่อิฐ แต่ปูน แต่หิน แต่ทราย เต็มอยู่ในกุฏิหลังนั้น มันสวยงามอะไร อิฐก็รู้แล้ว ปูนก็รู้แล้ว อยู่ในบ้านในเรือนเรานั่งอยู่นี้ก็นั่งอยู่กับอิฐ ปูน หิน ทรายทั้งนั้น มันวิเศษวิโสไปอะไร พอตั้งขึ้นเป็นกุฏิแล้วทำไมถึงหลงบ้ากันไปหมดว่ามัน สวยมันงาม สิ่งที่สวยงามนั้นไม่มีอะไรเกินศีลสมบูรณ์ของผู้ปฏิบัติรักษาศีลให้ดี สมาธิ อบรมจิตใจของตนให้ดี มีความสงบ และแน่นหนามั่นคงขึ้นเป็นขั้นๆ ภูมิๆ ด้วยการ อารักขา คือการรักษาด้วยสติ บำรุงด้วยความพากเพียร ปัญญาหว่านล้อมในจิตใจตนอยู่ โดยสม่ำเสมอ

จิตใจเมื่อได้รับการบำรุงรักษาแล้วจะค่อยเจริญรุ่งเรือง สมาธิจากความสงบนี้เข้าไป คือเวลาเราบำเพ็ญมันจะเริ่มสงบเข้ามา จากความสงบนี้ก็จะเป็นสมาธิแน่นหนามั่นคง แล้ว ในระหว่างที่เป็นสมาธินั้น ในกาลอันควรเราก็ออกพินิจพิจารณาเรื่องธาตุเรื่องขันธ์ ด้วย สติปัญญา ยกธาตุขันธ์กลางๆ เอาไว้ โดยที่พระพุทธเจ้าท่านทรงมอบให้แล้ว เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ ให้นำสิ่งเหล่านี้ออกมาคลี่คลายทั้งเขาทั้งเรา ให้มันกระจ่างแจ้งขึ้นด้วย ปัญญา สิ่งที่เคยยึดเคยถือเป็นภูเขาภูเรามานี้มันจะค่อยจางไปๆ ๆ จิตใจจะสว่างขึ้นมาๆ นี่ ไม่ใช่อิฐ ไม่ใช่ปูน ไม่ใช่หิน ไม่ใช่ทรายนะ วิหารก็วิหารธรรมเสีย ธรรมเป็นเครื่องอยู่สบาย ของท่านผู้บำเพ็ญไปเสีย

ไอ้วิหารเหล่านั้นที่เป็นเครื่องอยู่ ก็อยู่ด้วยความกังวลวุ่นวายกับกิเลสนั้นแหละ พัน กันอยู่อย่างงั้น นี่ปัญญาก้าวออกไปแล้วพินิจพิจารณา เวลาพิจารณาปัญญาก็มีเป็นกาล เวลาจิตใจสงบควรแก่การพิจารณาทางด้านปัญญาแล้วขอให้พากันพิจารณา อย่านอนจม อยู่กับสมาธิ จะเป็นการติดสมาธิ จิตใจมีความสงบในขั้นใดภูมิใด ควรจะใช้ปัญญาตามขั้น ภูมิของสมาธินั้น ๆ ได้ ให้ใช้ตามกาลอันควร แล้วเข้าสู่ความสงบของใจ ไม่กังวลกับปัญญา เมื่อออกทางด้านปัญญาไม่มากังวลกับสมาธิ ตั้งหน้าตั้งตาพินิจพิจารณาให้มันแจ้งขาวดาว กระจ่างขึ้นในธาตุในขันธ์ของตน ที่เราอยู่ด้วยกันด้วยความมืดบอดมานมนาน ให้เห็นแจ้ง ชัดขึ้นภายในจิตใจของเรานี้โดยลำดับลำดา

เมื่อปัญญาได้ก้าวออกไปแล้วทีนี้ความพ้นทุกช์จะค่อยดูดดื่มเข้ามาๆ เห็นโทษของ กิเลสจะเห็นด้วยอำนาจของปัญญา สมาธินั้นเพียงว่าเห็นโทษของความวุ่นวายเท่านั้น ยังไม่ มากกว่านั้น แต่เมื่อออกทางด้านปัญญาจะเห็นโทษทุกแง่ทุกมุม จนสติปัญญาหมุนตัว เป็นเกลียวไปแล้วนั้นแหละ ทีนี้ทางพ้นทุกข์รอวันรอคืนของผู้บำเพ็ญเพียรประเภทนั้น อยู่โดยลำดับลำดา นี่เรียกว่าธรรมทำงานแล้ว พอปัญญาได้ก้าวเดินออกไปแล้ว เรียกว่าปัญญาทำงาน ธรรมทำงาน ตอนนั้นก็เป็นธรรมทำงานโดยอัตโนมัติ สติปัญญาอัตโนมัติ แก้กิเลสเป็นอัตโนมัติ

จนกระทั่งกิเลสขาดสะบั้นลงไปจากจิตใจโดยสิ้นเชิงแล้ว สติปัญญาที่หมุนตัวเป็น เกลียวนั้นก็ระงับลงเองโดยไม่ต้องบอก ไม่ต้องบังคับ เหลือแต่ธรรมชาติที่บริสุทธิ์ล้วนๆ ครองหัวใจ เลิศเลอขนาดไหน นี่จุดที่เลิศเลอ เลิศเลออยู่ที่นี่ ไม่ได้เลิศเลออยู่กับการก่อ การสร้างสิ่งนั้นสิ่งนี้ หรูหราฟูฟ่า นี้เป็นทางเดินของกิเลส มันปูพื้นเข้ามาเหยียบย่ำทำลาย หัวพระให้ลืมเนื้อลืมตัวไปหมด อะไรไปที่ไหนเห็นโบสถ์ เห็นวิหาร เห็นสิ่งก่อสร้างในวัดใน วา สถานที่ต่างๆ ว่าสวยว่างามไปหมดนั่นแหละ ก็เห็นอยู่แล้วว่าความจริงของมันคืออะไร มันก็คือ อิฐ ปูน หิน ทราย เหล็กหลา และพวกไม้นี่เท่านั้นเอง

ทำอะไรมันก็เป็นของมันอยู่ดั้งเดิมมันวิเศษวิโสอะไร ทำใจนี่ชิ กิเลสตัวหลอกลวงนี้ ขาดสะบั้นลงไปแล้วไม่มีคำว่าอิ่มพอ และไม่มีคำว่าหิว อยู่ในความพอดี พอแล้ว ๆ หิวโหย ก็ไม่มี อิ่มพอก็ไม่มี ถ้าว่าพอก็พอแบบนิพพานเที่ยง พากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัตินะพระเจ้า พระสงฆ์ของเรากรรมฐาน อย่าดิ้นอย่าดีดกับโลกกับสงสารซึ่งเคยเป็นกงจักรผันหัวใจเรา มานานแล้ว ให้เอาธรรมจักรเข้าไปผันหัวกิเลสภายในใจ แล้วจะสว่างจ้าขึ้นมาภายในจิตใจ

คำพูดคำจาที่ออกจากความรู้จริงเห็นจริงนี้ เรียกว่าไม่ติดเขาติดเรา เมื่อถึงขั้นเต็มที่ แล้วไม่ติดอะไรทั้งนั้น ความจริงมียังไงจะพูดตามหลักความจริงได้เต็มสัดเต็มส่วน แล้วก็ ได้รู้อรรถรู้ธรรมเต็มสัดเต็มส่วนได้เช่นเดียวกัน เพราะไม่มีปิดมีบัง ไม่มีติดเราติดเขา จึง ไม่มีสูงมีต่ำ เอาความจริงมาพูดสู่กันฟังอย่างล้วนๆ ๆ ดังพระพุทธเจ้าสอนบรรดาภิกษุ ทั้งหลายนั้นแล แล้วก็ได้ตรัสรู้ตามพระพุทธเจ้าไปเรื่อยๆ นี้ธรรมก็เป็นธรรมอันเดียวกัน พระพุทธเจ้าพระองค์เดียวสอนพวกเรา เราเป็นผู้ปฏิบัติอยู่แล้วก็นำเข้ามาปฏิบัติตนเอง เรื่องพระธรรมพระวินัยให้เคารพให้มาก เฉพาะอย่างยิ่งพระวินัยอย่าพากันล่วงเกินฝ่าฝืน เลย จะเป็นการตีตรากากบาทแห่งความหน้าด้านของตัวเอง แล้วจะหามรรค ผล นิพพาน ไม่มี

วันนี้การเทศนาว่าการให้บรรดาพี่น้องทั้งหลาย ตลอดพระเจ้าพระสงฆ์ก็พอจะเป็น คติเครื่องเตือนใจ ครั้นเทศน์ไปเทศน์มามันนานเข้าๆ เลยรู้สึกเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า เรามี ความสงสารบรรดาพี่น้องทั้งหลายเป็นกำลัง ตลอดพระเจ้าพระสงฆ์ที่เป็นวงปฏิบัติ อยาก ให้รู้ให้เห็นธรรมของพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นธรรมที่เลิศเลอสุดยอดมาแต่กาลไหนๆ เรียกว่า อกาลิโก ธรรมนี้พร้อมที่จะให้ผลแก่ผู้ปฏิบัติอยู่โดยสม่ำเสมอ ไม่มีกาล สถานที่ เวล่ำเวลา มาทำลายได้เลย บาปก็เหมือนกัน คือกิเลสก็เป็น อกาลิโก เราทำบาปเมื่อไรเป็นบาป ทำ ตามกิเลสเมื่อไรเป็นกิเลสขึ้นมา เป็นบาปขึ้นมาเหมือนกัน

เราสร้างคุณงามความดีเมื่อไรก็เป็นมรรคเป็นผลขึ้นมา เป็นสวรรค์ เป็นนิพพาน ขึ้นมาสำหรับเราผู้ปฏิบัตินั้นแล ธรรมพระพุทธเจ้าคงเส้นคงวาหนาแน่น ไม่มีอะไรมา ทำลายได้ นอกจากกิเลสหลอกคน ว่าศาสนาล่วงไปเท่านั้นเท่านี้ บาป บุญ นรก สวรรค์จะ ไม่มี สุดท้ายลบหมด บาปไม่มี บุญไม่มี ให้สัตว์โลกสร้างแต่บาปแต่กรรม เวลาไปเสวย ทุกข์บาปมีหรือไม่มี มันสายเกินไปเสียแล้ว เวลานี้ยังไม่สายให้พากันตั้งอกตั้งใจเสียตั้งแต่ บัดนี้

ขอความสวัสดีจงมีแก่บรรดาพี่น้องลูกหลานทั้งหลายโดยทั่วกันเทอญ (สาธุ)

ชมการถ่ายทอดสดพระธรรมเทศนาของหลวงตาทุกวัน ได้ที่ www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th